

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

PIK XLVI. Ч. 216. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 17-го вересня 1938.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 216. Jersey City, N. J., Saturday, September 17, 1938

VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: BErgen 4-1018. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВІЙНА ЗГАНЯЄ ГРОШІ ДО АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН. — Генрі Моргентав Мол, секретар скарбу в кабінеті президента Рузвельта, заявив на конференції з газетарами, що внаслідок напруженої ситуації в Європі до Америки напливає тепер велика маса заграничних грошей.

Він зазначив, що хоч велика частина грошей приходить до Америки на заплату воєнних замовлень, то ще більше грошей напливають сюди просто на інвестиції в певні американські підприємства. Він додав, що Америка цими грошми добре заопікується.

ПРЕЗИДЕНТ ЦІКАВИТЬСЯ, АЛЕ МОВЧИТЬ.

ВАШИНГТОН. — По своїм приїзді з Рочестера, Мінесота, до столиці президент негайно вислухав рапорти урядників про світову ситуацію, однак не захотів про неї говорити з газетарами.

Він посунув свою мовчанку так далеко, що відкликав конференцію з пресою, що правильно відбувається кожної п'ятниці.

МОРСЬКА АСЕКУРАЦІЯ ПОСТАВЛЕНА НА ВОЄННУ СТОПУ.

НЬО ЙОРК. — Американські підприємства для асекурації кораблів відкликали всі звичайні асекураційні контракти та поставили кожну асекурацію на воєнну стопу, себто будуть тепер числити таку премію за асекурацію корабля, яку платиться у воєнний час.

ДИПЛОМАТ ПРОТИ УЧАСТИ АМЕРИКИ У ВІЙНІ.

НЬО ЙОРК. — Д-р Джейкоб Гулд Шурман, бувший американський амбасадор у Німеччині, по поверненні з Європи каже, що Злучені Держави не повинні мішатися в європейську війну. Мовляв, війна за Судети це місцева справа. Шурман не сумнівається, що судетські німці не хочуть належати до Чехословаччини. Крім цих німців у Чехословаччині ще є 700,000 мадярів та 500,000 „рутенів“. Одна третина словаків під Чехословаччиною теж хоче якоїсь автономії.

СЕНАТОР ДЖОРДЖ НЕ ВПАВ ВІД „ЧИСТКИ“.

АТЛАНТА (Джорджія). — Осуджений президентом Рузвельтом за свою „неліберальність“, сенатор Джордж довівся таки при правиборах номінації на становище сенатора з Демократичної Партії. Замітне теж, що де лише ставали до перевиборів демократичні кандидати, що протиставилися плано-ві Рузвельта щодо реорганізації судів, то цей спротив їм ніколи при виборах не шкодив.

СЕНАТОР ГОФІ ПРИПУСКАЄ, ЩО РУЗВЕЛТ БУДЕ КАНДИДУВАТИ ВТРЕТЄ.

НЬО ЙОРК. — З нагоди повороту з Європи до Америки сенатор Джозеф Гофі з Пенсильванії заявив газетарам, що Рузвельт буде ставити втретє свою кандидатуру на уряд президента Злучених Держав та що народові прийде вирішувати, чи така кандидатура порадна.

ДРІБНІ БІЗНЕСМЕНІ ПРОТИ ЗАКОНУ ВАГНЕРА.

ПІТСБург (Па.). — Конвенція Краєвого Союзу Дрібних Бізнесменів ухвалила резолюцію, в котрій домагається негайної поправки закону Вагнера про робітничі відносини.

„БЕЗПРАВНИЙ“ СТРАЙК ЗДЕРЖАВ АВТОВИЙ ПЕРЕВІЗ ТОВАРІВ.

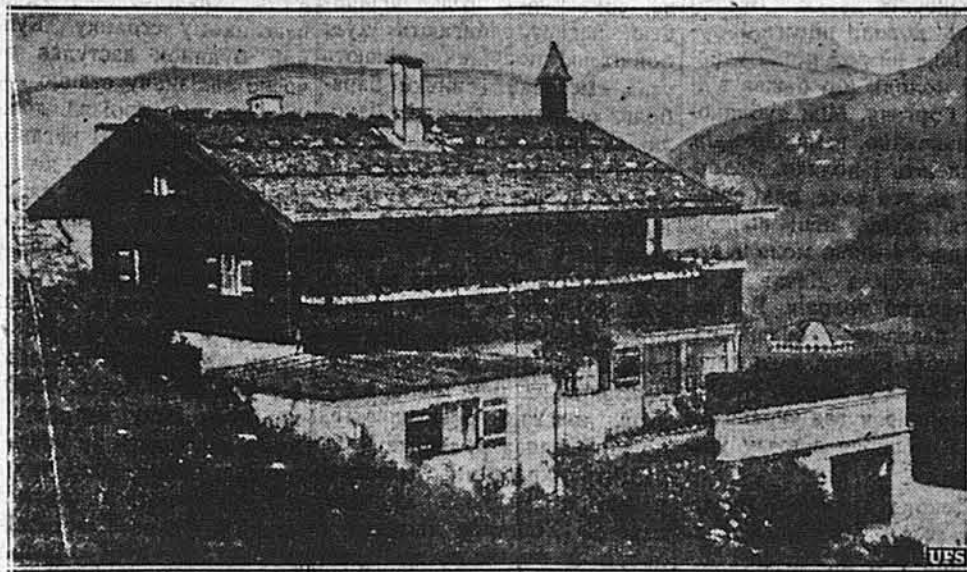
НЬО ЙОРК. — У цій околиці вибух страйк візників вантажних авт. Юнія візників, до котрої страйкарі належать, а саме відділ 807 „Інтернешенел Бродергуд оф Тімстер“, філія Американської Федерації Праці, страйку не потвердила. Не зважаючи на те, страйк здержав просто весь перевіз товарів автами.

ВЕЛИКИЙ СТРАЙК ТАКСІВОК У ФІЛЯДЕЛЬФІ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — До страйку 950 шоферів підприємства „Слов Кеб Ко.“, що ведеться вже кілька тижнів, приступили ще 125 шоферів незалежних власників. Рух таксівок поважно порушений. Страйкарі домагаються мінімуму заплати в сумі 30 доларів на тиждень.

ЗАКИДАЄ ОПАНУВАННЯ ПИСЬМЕННИЦЬКОГО ПРОЕКТУ КОМУНІСТАМИ.

НЬО ЙОРК. — На переслуханні перед конгресовим субкомітетом Даеса в справі неамериканських акцій і пропаганд, що відбулося тут у федеральних судах на Фол Сквері, станув як свідок Едвін Банта, бібліотекар федерального „письменницького проекту“, і заявив, що це бюро допомоги безробітним письменникам опановане зовсім комуністами, так, що некомуніста до роботи зовсім не пускають. Свідок говорив, що комуністи вживають „проект“ для приєднання членів комуністичної партії.

ГІТЛЕРОВЕ ГІРСЬКЕ ЛІТНИЩЕ.

Це Вахенфельд, гірське літниське німецького канцлера Гітлера в Берхтесгадені, в баварських горах, де він зустрінувся з британським прем'єром Чемберлейном. Дім є все сильно стережений.

ЛЮДСЬКИЙ КІСТЯК У ЛІСІ.

У лісі недалеко Микуличина хлопці-пастушки знайшли в кущах людський кістяк уже зовсім без м'яса, а побіч кашкет, черевики та пояс. Поліція ствердила, що це кістяк Миколи Грешука з Ослав Білих коло Делятина, який пропав ще в 1937 році без вісти. Здогадуються, що Грешука вбито для грабіжу.

ОГРАБИЛИ СЛІПОГО.

В Мишині, в Коломийщині, напали вночі бандити на сліпого прошака Льва Кузмелюка, що спав на стриху. Заткали йому уста сіном і зрабували 200 злотих і документи. Поліція арештувала Олексу та Юру Луцаків. Вони зізнали, що в нападі брав участь і Сафат Яцурак, який поділив добуток.

ЗАЦІКАВЛЕННЯ ШВЕДСЬКОГО ВЧЕНОГО ГУЦУЛЬЩИНОЮ.

На Гуцульщині перебуває тепер шведський учений, професор слов'янознавства в університеті в Люнді, д-р Гунар Гунарсон, який недавно написав книжку п. з. „Славівск Горизонт“ (Слов'янський світ). На Гуцульщині проф. Гунарсон збирає матеріали до нової праці про слов'янські народи.

ЧЕРЕВОМОВЦІ.

В цирку часто пишуться т. зв. червомовці, що виходять на арену звичайно з усіма ляльками та псами. Під час їх виступів публіка має враження, що червомовець мовчить, а розмова, що вона її чує, йде поміж ляльками чи псами. В дійсності червомовець говорить, не рухаючи зовсім устами, а люди, дивлячись на нерухоме лице „штукаря“ і замкнені уста, мають враження, що це промовила лялька чи пес.

Червомовці мають дар звукувати при допомозі своєї волі відступ між голосовими струнами гортанки, що їх дрягання викликає звук. Тому червомовець випускаючи через довільно уложені голосові струни струю повітря, видихаючи з легенів, може говорити, не набираючи віддиху довше ніж інші люди.

До успіху таких продукцій причисляється ще й те, що людське вухо доволі слабо розрізняє напрям, з якого походить звук.

ДОБРОБУТ У ШВЕЦІЇ З КОЖНИМ РОКОМ КРАШИЙ.

Шведська преса стверджує з радістю, що в 1937—38 р. зросли доходи Швеції рекордово і сягають 1,237,000,000 корон. В останніх двох роках доходи у Швеції збільшилися на 35%. Преса підкреслює, що цей факт причинився до розвитку культурного життя і зросту життєвої стопи всього громадянства.

МОРСЬКИЙ ПАВУК.

У Середземному морі і в інших морях Європи й Азії живе медуза-сепія, звана також морським павуком. Вона має спеціальний мішочок, виповнений чорним, як чорнило, плинном, який викидає з мішочка, коли до неї наближається ворог. У каламутній воді вона стає невидна для ворога.

Медуза-сепія має ще інший охоронний засіб, що робить її невидною. Морський павук, що спочиває нерухомо на дні моря, не ринжиться нічим від камінців, що теж там лежать, і міняється такими самими барвами, як вони. На рівнім пісковім дні шкіра цього „павука“ гладка та рівна, на шорсткій поверхні скали вона стає подібна до неї, поморщена, на зернистім камені вона сфалдована у безліч опуклостей та заломів.

ДЕ ПАНУЄ ВОЄННИЙ СТАН.

Місто Комотав у судетській частині Чехословаччини є типичним містом цієї околиці, де чехословацький уряд завів воєнний стан для зломання повстання судетських німців.

ЗМІНА НАЗВ НІМЕЦЬКИХ МІСЦЕВОСТЕЙ У ГАЛИЧИНІ.

Окрема комісія підготувала вже проект зміни назв усіх німецьких місцевостей у Галичині, як цього домагалася польська преса, що вела кампанію проти німецьких назв кількадесятих місцевостей у Галичині.

ЗА ВБИВСТВО БАТЬКА.

Окружний суд у Львові засудив Климентія Ількова з Сідлиська за вбивство прибраного батька на 15 літ в'язниці.

ВІЙНА ПТАХІВ ІЗ ВУЖАМИ.

Останніми часами так сильно розмножились у бразильських лісах вужі, що вони стали справжнім нещастям фермерів та сільського населення. Тому теж бразильський уряд рішив почати велику операцію проти всіх гадюк та вужів. Крім різних інших засобів уряд спровадив із західної Африки 600 штук т. зв. кардинальських птахів, відомих із того, що вони полюють на вужів та гадюк і живляться головно ними. Птахи випустили у бразильських лісах на волю і якщо ця проба вдасться, уряд рішений спроводити ще більшу кількість тих птахів, ворогів вужів і гадюк, до Бразилії.

ВІЗИТА І ПОВОРОТ ЧЕМБЕРЛЕЙНА

БЕРЛІН. — Англійський прем'єр Чемберлейн приїхав літаком до Мінхена, а звідтам удався спеціальним поїздом до гірського помешкання Гітлера в Берхтесгадені. На стазії зустріли його юрби народу, а також почесна гвардія і чимало дипломатів. Звідтам Чемберлейн удався до Гітлера, який англійських гостей зустрів на ганку свого дому. Всі вони відразу засіли до чаю, після якого розпочали дипломатичні розмови, що тривали три години.

Розмови тайні.

Зміст розмов заховано в повній тайні. Канцелярія Гітлера видала комунікат, у якому тільки зазначено, що Гітлер і Чемберлейн „широ розмовляли“ цілі три години, і що їх зустріч буде знову за кілька днів. Другого дня Чемберлейн виїхав до Лондону, щоб там нарадитися зі своїми міністрами, а також щоб здати звіт перед парламентом. По кількох днях він знов приїде до Німеччини на наради з Гітлером.

Міркування.

З огляду на це, що зміст розмов захований у тайні, різні політичні кола пояснюють собі це в ріжний спосіб. Одні кажуть, що Чемберлейн, котрий перед відїздом до Гітлера розмовляв телефоном з Мусолінієм, а також з французьким прем'єром Даладієм, запропонував Гітлерові „договір чотирьох потуг“, себто Німеччині, Італії, Франції й Англії. В тому договорі вирівняноб усі непорозуміння і в той спосіб забезпеченоб світові довгий мир. Інші говорять, що Гітлер поставив Чемберлейнові нові домагання й останній мусів вертатись назад до Англії, щоб порадитися зі своїми. Назагал усі погоджуються, що, ідучи до Німеччини, Чемберлейн був готов у судетській справі піти Німеччині на уступки. Але скорий відїзд Чемберлейна декого настрашує. Думають, що переговори розбилися. Англійська і німецька преса заховують здержаність, а навіть песимізм.

ІТАЛІЙЦІ ХВАЛЯТЬ ЧЕМБЕРЛЕЙНА.

РИМ. — Вся італійська преса дуже вихваляє Чемберлейна за його відвагу в останній моменті по-пробувати такого, чого не пробував досі ні один англійський прем'єр. Одна газета похвалила його „найвищим компліментом“, кажучи, що він поступив „по фашистівськи“. Італійці далі обстоюють те, щоб Чехословаччину поділити і звести до етнографічних границь, а через те сама Чехія стане сильнішою, бо позбудеться ворожих елементів.

ГЕНЛЯЙН УТІК ПЕРЕД АРЕШТОМ.

ПРАГА. — Провідник судетських німців, Генляйн, утік до Німеччини, бо після виголошення через радіо промови, в якій він накликав до отвертої революції, чеська влада дала приказ його арештувати. Розрухи серед судетців тривають далі і поглиблюються.

НОВИЙ НАТИСК НА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ.

ЛЬВІВ. — Римо-католицький єпископ Фультман, з Любліна, видав розпорядок, щоб у греко-католицькій церкві в Любліні всі свята святкували разом з римо-католиками. Священник прочитав цей розпорядок у церкві, але юрство запротестувало проти цього і домагаються святкування за старим стилем.

КОМУНІСТ ПІДПАЛИВ ПРИХОДСТВО.

ЛЬВІВ. — Уночі з 27 на 28 серпня ц. р. вибухла на приходстві в Глібові, коло Грималова, страшна пожежа. Згоріли до тла майже всі нововбудовані парохіяльні будинки, а враз з ними зведено збіжжя і паша. Шкода для парохіа вносить п'ять тисяч злотих, а для громади 20 тисяч. Вогонь підложив місцевий комунар Михайло Черкас, син Миколи. Та злочинця досягла кара Божа зараз таки на місці: втікаючи з крісом, наладованим кулями дум-дум, він замотався за кільчастий дріт на одному з перелазів. В крісі повстав вибух і смертельно зранив його. Пошарпаний на цілім тілі, вчючись у пекольних муках, злочинець умер. Слідство покищо не скінчене. Дотепер виявилось, що його післяла це виконати місцева комуністична ячейка. Він мав також убити священника, але останнього, на щастя, на той час не було вдома.

ПОЛЬСЬКИЙ „СПОРТСМЕНСЬКИЙ ДУХ“.

ЛЬВІВ. — На футбольних змаганнях між двома польськими дружинами в Снятині один з змагунів, обурений на суддю, копнув останнього ногою. Судді прийшли на поміч два змагуни з противної дружини. Але також прибігли інші. Виязалася бійка. Суддя сховався на станицю поліції, а грище перемінилося в бойовище.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩЕ ОДНІ ЗАХИЩАННЯ НА ЗАКАРПАТ-СЬКУ УКРАЇНУ

Звичайно у замотаних європейських справах добре поінформований щоденник „Манчестер Гардіен” приніс недавно цікаву кореспонденцію свого спеціального кореспондента про „меншини в Чехословаччині”, в котрій, очевидно, порушив справу, яка нас обходить безпосередньо: справу Закарпатської України.

Подавши коротко загальні інформації, що Карпатська Русь („Carpathian Ruthenia”) становить найдавшу східну частину чехословацької республіки, що є „заселена українцями (русинами)”, що є найменше розвиненою національною меншиною, що чехи зробили багато для моральної й матеріальної поправки населення, що населення не терпить таких утисків, як їх браття під польською владою, та що ця національна меншина ще не є для чехів такою поважною проблемою, як німецька, словацька й мадярська, „Гардіен” переходить до гістичних заходів Польщі роздуть існування невеличкого числа поляків у Чехословаччині, в околиці Тешина, до величини важкої міжнародної проблеми.

Власне стан польської меншини в Чехословаччині є найбільш яскравим, на думку „Гардієна”, доказом, що питання національних меншин у Чехословаччині є важким питанням не через самий стан цих меншин, але через те, що цих меншин уживають інші держави до внутрішнього розбиття чехословацької республіки. Цими державами є передовсім Польща й Німеччина.

„І Польща й Німеччина”, пише „Гардієн”, піддержують рух за словацьку автономію, котрий вів о. Глінка (а котрий відкидає більшість словаків). Польща видає гроші та змовляється з мадярськими „іриденістичними” провідниками в цілі створення автономної Словацької в рамках „Великої Угорщини”.

„Поляки, а принаймні ті з них, що відповідають за заграничну політику Польщі, вірять, що Чехословаччина засуджена на знищення. Як Чехословаччину нападє німецька армія, ці поляки задумують заняті Тешин і Карпатську Русь та встановити спільну границю з Угорщиною. Вони вдержують у цій хвилині можливо якнайтісніші зносини з мадярами. Вони вірять, що як пропаде Чехословаччина, то Польща й Мадярщина (на спілку з Румунією) будуть могли створити „неутралий бльок” проти Німеччини (а також проти Росії)”.

„Гардієн” критикує цей план з різних боків, а потім додає: „Як не стане Чехословаччини, то лівий бік Польщі буде виставлений на німецький напад або пенетрацію, тимбільше, що Німеччина (з Угорщиною або через неї) буде мати доступ до українців у Польщі, котрі є багато сильнішим народом, ніж судетські німці”. Як не стане Чехословаччини, каже „Гардієн”, то незадовго прийдє черга на Польщу, себто, розібравши Чехословаччину, Німеччина візьметься розбирати Польщу.

3 ОДНОГО ДНЯ

1. Теплий, ясний досвіт, припорошений сністою ранньою россою. Поспішно переходимо широченне подвір'я тартару в Брошневі, де жидівська спілка перероблює дерево митрополічних лісів. Сонні робітники спішать з коновочками свого сніданку чи обіду до цілоденної праці. Довгий вузькопроточний вагонів вузькопроточної залізнички стоїть готовий за траскою. На льорі зносять лавки. Іх займають доволі численні туристи. Між ними чимало української молоді, що бажає відвідати Горгани. Між публікою, як звичайно, немало жидів, а попадають і поляки. Садовляється, де хто хоче; одні звертаються лицем, інші спиною до сонця. За мною молоде товариство: кілька дівчат та один молодий чоловік. Всі весело, безжурно балакають. Розривають нудьгу, заки поїзд відіде. Сміхи й жарти. Надходить влада, зачуває українське слово й починає відразу урядувати.

— Доконд пан едзе? Як називається — він, батьки, де роджений і т. д., чи має документи? Відповідь українська. Поки що все без заміту.

— Доконд пані едзе? — питає молодого студентку господарської школи.

— На „Сокіл”. Це гора, де є дівочий вакаційний табір.

— Документи. Імя, назвище, рік, місяць і день народження; імя батька, матери і т. д. Відповідь голосна, сміла і ясна, хоч деколи таки викликає потребу повторити питання: „що, що?”

З другою починається те саме, такий самий протокол, натований у книжечці, що завжди наготові у службовій торбі влади безпеки. Починається те саме з третьою.

— Документ!

Дівчина подає урядничу легітимацію.

— Імя, назвище, де, коли роджена, батьки... Паде українська відповідь.

— Пані ест пшенеж научицько. Не уме пані по польску? Встиді се пані?

Сусідка-полька, що по українськи не вміє, бо десь зліз Варшави, весь час забавлялася весело з українським товариством. Знетерпелівлена

кит-то боярин справді має коня ліпшого й що може продати. Мама моя спротивилась: „Я бачила здалека того князя; він гірший від твого”. А брат кричав, що той кінський ліпший від батькового; він теж бачив його здалека. Тоді промовив мій дядя: „Зведіть оба коні разом, тоді побачимо, який ліпший”. Так думаю і я. Треба покидати людей різної віри та й послухати, хто що каже.

Князь знову звернувся до збірок:

— Може ще хто скаже нам щось мудре?

Підвівся Славий.

— Найліпша віра то віра батьків. Наші боги допомогли нам Київ збудувати, помогли князеві відвернути землі назад привернути, диким сусідам роги позбавити, купців чужих спровадити й багатства множити. Пошож нам шукати інших богів? Ярополк кинув батьківську віру й київський стіл утратив і смерть забрала його. Бійся, князю, зради й карі Перуна! Міцно тримайся віри батьків і щастя буде з тобою.

Володимир знову спитався так само спокійно:

— Це хто?

Промовив воевода Довлінг:

— Мій батько був добрим батьком, учив мене всього, що сам знав: з лука стріляти, конієм, мечем і списом орудувати, на коні їздити, ріки перепливати, човни робити, вітрила натягати та на ворога ходити. І я вельми любив батька. Але коли я забрав з Святославом аж на Дунай і придивився, як інші люди живуть; коли по вузю найбесорому, що не розумію ні гре-

протоколами й вижиданням черги, питає:

— Чи я маю подати документ?

— Наразе не.

— Це до пані не відноситься, — ладе замітка студента. Вгадав; їй документів не треба. Влада швидко орієнтується. Мова вистає за документ.

2.

Чахкотить бідна мала машина, спинаючись понад Лімницю нагору. Мигають худі бойківські полукіпки, тікають узад смеречки і нивки бараболо, окопані навколо. Деколи затарахкотять колеса по мості потічка; саджа заступає очі подорожники, що їдуть на відкритих возах. Це наші „обзервейшен карс”. По нивах кладеться дрібне жито під кошиком косаря; на його плечах мокра сорочка від замахів косякою. Сполоснені куропатки перелітають на інше місце, а бублик поважно розгладжується по макравах. А сіножать мерехтять красками, блистять россою й розсипає кадилий пахощі. Хочеться скопити з льорі й полежати на траві, всякати свіжістю земного життя. Цікаві діти, як сернята, вибігають спішно до залізничної дороги. Вони також достроєні до сорокатої природи своїми штаними та спідничками з різнобарвних несиметричних лат. Сонце працює, а паровіз сопе, починає. Деколи стає, щоб рукою натягнути води з рова, саджу вигнурнути з палевища.

Минаємо „Сокіл”, минаємо таблицю, що показує дорогу до „заповідника”, чи до дитячої оселі. Пройдемо повз чепурний монастир сс. василіанок на Козеньці. Ще кілька десятків швидких віддихів втомленої машини і вже золотиста блистять на горі „Люті” мітлополічна палата. Там тепер відпочиває князь української Церкви, наш Великий Митрополит. Відпочиває... Так принаймні кажеться, бо не сидить у Львові на святоюрській горі. Але ті численні відвідини, що він їх приймає, ледве можна вважати відпочинком. Сьогодні особливо „живий” день; окрема дрезина привезла рідких гостей — аж з Риму.

3.

Поворот теж лісовою залізничкою, що тим разом зовсім не курить. Машина летить стрілою вниз. Сірі скали, громади смерек, поперецьні провали, потічки, а декуди літнічкі доми — лиш мигають. Але вже неможливо вливатися красою так, як у часі їзди вгору. Поїзд, наладований білим деревом, тягнеться мов довжелезний білий вузь. Тому люди їдуть у закритих вагонах. Духота і спека.

Колись тут кипіло молоде життя, рух, розснені радістю, веселістю очі. Молодь у леленкуватих одностроях пластуни виландувала свою безжурність і веселила старших, викликала почуття великих надій. Сьогодні гори для них подвійно замкнені: нема українських пластунів (пласт заборонений) та „прикордонна” смуга, де можна з кожним зробити, що завгодно. Сьогодні молоді замкнені в собі, не має змоги проявити своєї енергії й сили. В ній родиться почуття недовдоволення, гадка бунтується проти невидних, а таких сильних пут. І вона — або паде, або виявляє себе не раз і нерозважним кроком. Тоді скоплює, її мов кліщами, люта, холодна, сильна дійсність і ломить, деколи на ціле життя.

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Гарна алея веде до палати, зникнувшись на обох кінцях. А на збіччях гори „Люті” сіріє обеліск у честь кардинала Сембратовича, що так, якби „внайшов” Під-Люті (у стіп гори „Люті”).

Неподалік біла нова палатка манить комфортом. Таких є тут кілька. Села нема. Механічний водотяг пахкотить і тисне воду до всіх забудовань живця. Над Лімницею церква, обсаджена рідкими вже тисами; побіч неї пряма, гладка доріжка веде до палатки, де є велика, спільна їдальня. Велика, але до обіду на дві зміни засідає по 6 до 7 осіб при невеликому столу. Купальний будинок заступає одночасно залізничну станцію — настільки, що проїзжі дожидають там поїзду. В неглибокому басейні плавають діти човнами. Є тут і сірчане джерело, є й борювина. Наші земні й природні багатства. Вони були наші здовж Карпат. Але сьогодні всі Криничі, Трускавці, Івонічі в чужих руках. Наші люди вже навіть простих робіт там не роблять. Треба би принести іншу метрику, тоді може знайшлась би якась найпідліша праця, гідна тих душ, що відіраються свого. Але Черче й Підлуті — наші. Донедавна то поза українцями й духу не було. Сьогодні вже появляються варшавяки, що втратили московську ріверу на Кримі, і розлазиться по наших Карпатах. Та ще з якими плянами й апетитами!

4.

Ідемо підгір'ям. Вже зовсім повечоріло. Холодна мряка сповиває стерні, збіжжя, гайки та хатки. Блимають світла містечка Долина, а на заході над червононим небом зависла ясна зоря. Що чувати в Долині? Чи нема знайомих? Вихилилися з вікна і бачу лаву струнких юнаків. Вони

О. С.

Поворот теж лісовою залізничкою, що тим разом зовсім не курить. Машина летить стрілою вниз. Сірі скали, громади смерек, поперецьні провали, потічки, а декуди літнічкі доми — лиш мигають. Але вже неможливо вливатися красою так, як у часі їзди вгору. Поїзд, наладований білим деревом, тягнеться мов довжелезний білий вузь. Тому люди їдуть у закритих вагонах. Духота і спека.

Колись тут кипіло молоде життя, рух, розснені радістю, веселістю очі. Молодь у леленкуватих одностроях пластуни виландувала свою безжурність і веселила старших, викликала почуття великих надій. Сьогодні гори для них подвійно замкнені: нема українських пластунів (пласт заборонений) та „прикордонна” смуга, де можна з кожним зробити, що завгодно. Сьогодні молоді замкнені в собі, не має змоги проявити своєї енергії й сили. В ній родиться почуття недовдоволення, гадка бунтується проти невидних, а таких сильних пут. І вона — або паде, або виявляє себе не раз і нерозважним кроком. Тоді скоплює, її мов кліщами, люта, холодна, сильна дійсність і ломить, деколи на ціле життя.

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

вже без люті оповідає, що ця дівчина прийшла до нього вчора вечером, просилася на ніч, а сьогодні забрала все убрання його донечки й утекла. Подорожні заважалися, чи мають право протиставитися, щоб небагата людина могла доходити своєї власності. І пішла у вагоні розмова про те, „які то часи”, „що виросте з такої дівчини” і т. п. Тільки один неспійний голос обізвася, що бідна дівчина певно ще від дитини не мала доброї одежі на собі, а інші діти так гарно вбрані. Але ця заввага похмарилася навіть таких, що чужим добром розбагатіли...

5.

Ідемо підгір'ям. Вже зовсім повечоріло. Холодна мряка сповиває стерні, збіжжя, гайки та хатки. Блимають світла містечка Долина, а на заході над червононим небом зависла ясна зоря. Що чувати в Долині? Чи нема знайомих? Вихилилися з вікна і бачу лаву струнких юнаків. Вони

О. С.

Поворот теж лісовою залізничкою, що тим разом зовсім не курить. Машина летить стрілою вниз. Сірі скали, громади смерек, поперецьні провали, потічки, а декуди літнічкі доми — лиш мигають. Але вже неможливо вливатися красою так, як у часі їзди вгору. Поїзд, наладований білим деревом, тягнеться мов довжелезний білий вузь. Тому люди їдуть у закритих вагонах. Духота і спека.

Колись тут кипіло молоде життя, рух, розснені радістю, веселістю очі. Молодь у леленкуватих одностроях пластуни виландувала свою безжурність і веселила старших, викликала почуття великих надій. Сьогодні гори для них подвійно замкнені: нема українських пластунів (пласт заборонений) та „прикордонна” смуга, де можна з кожним зробити, що завгодно. Сьогодні молоді замкнені в собі, не має змоги проявити своєї енергії й сили. В ній родиться почуття недовдоволення, гадка бунтується проти невидних, а таких сильних пут. І вона — або паде, або виявляє себе не раз і нерозважним кроком. Тоді скоплює, її мов кліщами, люта, холодна, сильна дійсність і ломить, деколи на ціле життя.

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку й дає дівчині, бо це її власність. Тоді

(Далі буде).

Ось на одній прогаліні спинається поїзд. Невелика ростом, коло 12-літній дівчинка в біленькому вбранні й білому капелюшку вибігла з вагону й сіла на зелену. Коло неї великий клунчок. Нароз оглянулася й зірвалася та на це сполохане звірятко біжить в інший вагон. За нею пустився задиханий робітник; дігнав і насильно витягнув дівчину з вагону на мураву. Подорожні здивовані повихили з вікон голови. Яке насилля! Робітник одним рухом вирвав дівчині клунчок, зірвав з її голови білий капелюшок.

— Скидай суконку! — кричить до неї.

Дівчина скидає без спротиву; на очах усіх подорожних. — Скидай сорочку.

Дівчина скидає; але під цією сорочкою є друга.

— Скидай даліше.

З вагону грізні голоси спротиву. „Як можете так обнажувати дівчину!”

Робітник витягає з клунки зімняту спідничку

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЩЕ ОДНА МОБІЛІЗАЦІЯ.

Багато нині говориться в світі про мобілізацію військову, про мобілізацію цивільного населення, про мобілізацію фронту й запілля, про мобілізацію на суші, морю й у повітрі.

Недавно в Америці, на конгресі американських психологів у місті Колумбас, у стейті Огайо, д-р Річард Г. Пейнтер, професор Лонг-Айлендського університету, виступив за ще одну мобілізацію, котру він назвав умовою.

Говорив він, що в Америці серед населення пропадає багато умової енергії. Себто багато людей мають переріжні умови клопоту, через котрі вони не можуть як слід сповняти своїх завдань. Він радить перевести мобілізацію умових сил Америки, себто поробити переріжні заходи, щоб викликати людей з їх умових недуг і клопотів. Тоді, мовляв, Америка сповнить належне всі свої завдання.

АМЕРИКАНЦІ Й МІ.

Здавалось, що ці слова відносяться лише до справжніх, себто роджених тут, американців. Та не минуло й тижня, як були сказані ці слова, а в Джерзі Сіті один український унів оскардом до крушення леду свою жінку, а потім по-вісився. Чоловік був уже давно признаний так сильно умово хори, що лікарі радили віддати його до дому умово хори. Та родина на цю пораду не звертала уваги.

Чоловік був купцем, діяльним членом української громади, належав до українських організацій. З його смертю українська громада понесла втрату.

Оця смерть, та ще подвійна, повинна би заставити нас: чи не подумати і нам про умову хори наших людей? Чи не взяти і нам до серця дещо з слів американського професора?

УМОВА НЕДУГА.

Коли газетарі й урядники допитувалися родини, чому вона не відставила батька родини до шпиталю для умово хори, як це радили лікарі, діти, вже старші, сказали: „Ми думали, що дамо йому крашу опіку вдома“.

Чи справді це був головний мотив? Чи не мав тут свого впливу звичайний стид родини за умову недугу свого члена? Адже в нас іще покутує старе переконання, що умова недуга-приносить людині і її родині нечесть і сором.

Колись таксамо думали й найрозумніші люди. Та колись таксамо думали й про тілесні недуги, але часом люди додумалися, що недуги не маю що стидатися: її передовсім треба лікувати. З часом до такого самого додумалися й у справі умових недуг, і нині думаючи люди вже знають, що родині вже нічого соромитися того, що в ній є умово хорий член.

ЗДОРОВИЙ НА УМІ?

Того українця, що тепер у приступі гострого божевілля поповнив подвійне вбивство, признали лікарі хорим на умі вже кілька тижнів тому. Вони сказали тоді родині, що він є небезпечний для себе й для інших людей, і радили його віддати до шпиталю, де його будуть стерегти так, як стережуться таких небезпечних людей.

По нещасливому випадку діти оповідали поліції, що батько в передодні подвійного вбивства грав преспокійно з матір'ю в карти, а потім пішов спати, зовсім з нею не сварившись. Іншими словами, діти сказали, що батько поведився не як хорий, але як здоровий чоловік. Якби їх хтось був спитався вчором, що вони сказали би про лікарську думку, що їх батько небезпечний,

вони певно сказали б, що їх батько здоров та що лікар чомусь батька вчепився. Та правдивість лікарського осуду була доказана досить скоро.

Як можна догадуватися, діти виходили із звичайного переконання, що людина, котра говорить розумно, мусить бути умово здорова та що за божевілляного чоловіка можна вважати того, що говорить без звязку. Лікарі знають, що є умово хори, що говорять без розумового звязку, а є люди, що говорять зовсім розумно. Справа розуму й умової недуги — дві ріжні справи, подібно, як тілесне здоров'я й тілесна сила: бувають люди, дуже сильні, а хори, а бувають люди несилені, але здорові.

УПЕРЕДЖЕННЯ ДО ШПИТАЛІВ.

Розмовляючи про цей випадок з ріжними людьми, я почув іще одну думку про те, чому родина трагічно божевілляного чоловіка, що поповнив подвійне вбивство, не хотіла віддати його до дому для умово хори.

Сказали саме здогад, що родина певно чула, що в домі для умово хори обходяться з хорими дуже жорстоко. Отже родина не віддала умово хорого батька родини до дому для умово хори тому, що боялася, що там над ним будуть знущатися.

Що таке переконання наших людей має деякі основи в фактах, не дається заперечити. Колись по шпиталю для умово хори справді допускалися супроти хорих преріжні не-людянські учинки. Це було тоді, коли не лише звичайні люди, але й лікарі дивилися на умову недугу як стан, викликаний самим недужим. Тоді лікарі хорого не лікували, а радше карали за те, що він своїми винками довів себе до важкої умової недуги. Шпиталь для умово хори був чимось у роді в'язниці. Знущання в тих часах були на денним порядку.

Однак це так було давно. Нині в Америці, якщо ще є де такі шпиталі для умово хори, то їх певно не багато. Нині лікарі вже загально не вважають виною хорого те, що він захорів. Діставши хорого під свою опіку, вони не пробують його карати, а лише лікувати. Як коли трапляється такий лікар, що хотів би знущатися над хорим, то це був би хіба теж хорий чоловік, який самий належав би під лікарську опіку, а такі випадки дуже, дуже рідкі. Звичайно-го відношення заряду до хорих по американських шпиталю для умово хори навіть прирівнювати не можна з по-вощенням зарядів з людьми по американських в'язницях.

Тому, як лише лікарі скажуть, що людина має таку умову недугу, що, не зважаючи на її зовсім розумне говоріння, вона є поважною небезпечною для себе або для інших осіб, себто може покалічити себе, або інших, або навіть убити, родина не повинна вагатися піти за порадою лікаря. Інколи пишеться в газетах про випадки, що лікарі змовлялися з жадними грошей кривакми й засуджували в домі божевілляних здорових умово людей, однак такі річі можливі лише у відношенні до дуже багатих людей. Навіть помірковано багатому чоловікові така небезпека не грозить. Якщо родина має сумнів щодо розумності поради одного лікаря, то в такому випадку не треба рішати своїм розумом, що в цих справах не має ніякого досвіду, але покликати іншого лікаря, а коли треба, то й ще одного, і то не звичайного лікаря, що умовими недугами не займається, а лікаря-спеціаліста, психіатра.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Вечерок української поезії.

Перед кількома тижнями загостив до нас з Європи до Нью Йорку відомий український письменник, д-р Кандиба (Ольжич). Ціллю його приїзду до Америки є познакомити ширше українське громадянство з новішою українською поезією теперішньої доби, як також дати низку відчитів на різні теми сучасної української літератури, її розвитку в усіх закутках нашої землі і на еміграції.

В порозумінні з ширшим гуртом громадянства, особливо тут родженої молоді, скликано на день 8. вересня ц. р. до Українського Народного Дому підготовлений вечерок, на котрім п. В. Душник представив гостя зібраній молоді, що прийшла взяти участь.

Гість подав у коротких нарисах усіх наших поетів, з котрих більша частина, коли мова про східні українські землі, погинула з рук московських чекістів, дехто на заслання, а багато не знані нам цілком.

Відчитано коло тридцять поезій найвизначніших українських сучасних поетів від часу нашого визвольного зриву аж досі, а саме: Фальківського, Зерова, Сосюрки, і молодших — Кравцева, Антонича й інших.

Цей підготовлений вечір спричинив велике зацікавлення, головню серед тут родженої молоді, що цікавиться багатством української літературної творчості. Д-р О. Кандиба давав обширні пояснення.

Щоби показати багатство нашої поезії й красу нашої музики, пригтовляється під кінець цього місяця „вечір української модерної поезії“. Цей перший раз серед американської еміграції будемо бачити цей чисто літературний вечір. Українське громадянство повинно зацікавитися тим вечором та взяти активну участь. Андрій Шигол.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Українець кандидатом на уряд коронера.

Наближаються осінні вибори до ріжних урядів і вже нині ріжні кандидати стараються висунути себе на уряди. Між кандидатами бачимо українського кандидата. Є ним молодий український похоронник, Семен П. Каня, що виставив свою кандидатуру на уряд коронера в повіті Мидлсекс. Він кандидує з Демократичної Партії. Українці живо попирають його як свого земляка й шире працюють над тим, щоб при правиборах, котрі відбудуться 20. вересня, Семен Каня дістав якнайбільше голосів. Вони бачуть у цьому числі голосів, котре буде віддане на Каню, пробу сасіх сил у повіті.

За кандидатуру Кані заявили члени Українського Американського Демократичного Клубу й члени товариства Запорожська Січ, від. У. Н. Союзу, в котрих кандидат є членом. Ці дві українські організації віднесли до українських виборців з наступних місцевостей: Милтави, Картерет, Вудбридж, Авенел, Меточен, Раритан, Савт Плейнфілд, Савт Плейнс, Іст Бронсвик, Нью Бронсвик, Савт Ривер, Кренбері, Спотвуд, Джеймсберг, Савт Амбой і Перт Амбой, що би вони пішли як один до виборів дня 20 вересня й віддали свої голоси на Семена П. Каню.

Т. Пізнак.

ПІТСБУРГ, ПА.

Молодь на шестому конгресі. Святотні дні, чи бажання зійтися з знайомими й приятелями, чи може справжнє за-

ВЖИВАЄ СОБАКИ ЗАМІСЦЬ КОНИКА.

Еді Теліер із Ст. Джером, у Канаді, зявився був на хіднику у Вентнор Сіті, Нью Джерзі, на візочку, запряженим собакою новофундландської раси, якої вживають часто в підбигунових околищах до тягнення санок. Хлопчина хвалився, що він самий навчив пса ходити в упряжі.

цікавлення в діяльності молоді, стягнули до Пітсбурга в дні 3—5 вересня на шестий конгрес Ліги Української Молоді Північної Америки велике число делегатів і гостей з ріжних сторін Америки й Канади. Шире захоплення з боку делегатів та гостей і поважний настрій усіх зібраних причинилися чимало до корисного переведення нарад і вирішення постанов. Від першої до останньої хвилини нарада дала відчуття, що праця, яку веде Ліга Укр. Молоді П. А., ґрунтована на певних засадах, що гармонізують з американським духом, і через те заслуговує на повне призначення від визначних американців. Найкращим доказом були ширі побажання у нарадах і будучій праці від дружини президента Злучених Держав, пані Е. Рузвельт, й посаджених отсних округ і міст: Нью Гемпшир, Пітсбург, Каліфорнія, Ліноу, Мінесота, Огайо й Мішіген. І рівночасно з похвалами для української молоді пили гарні слова призначення й українській імміграції, що зовсім відноситься до адоптованого краю, що чесно працює й трудливістю кладе свою цеголку в поступі американської країни, згідно з ідеалами перших піонерів, і, заховуючи традиції та культурні надбання, старається передати їх молодому поколінню як додаток до збагачення американської культури.

Слід і нам слідити за працею молоді й заохочувати її в поступі, бо вона дійсно береться до діла, що видно було по звітах та рефератах урядників. Іван Романішин, попередній і теперішній голова Ліги, переходячи поодинокі точки статуту, подав, які уліпшення можна впровадити до конституції, яке становище повинна Ліга зайняти супроти ріжних партій через точніші означення цілей і діяльності поодиноких урядників та членів. Д-р А. Вахня в своїм рефераті „Західно-канадійська молоді і наша Ліга“ підкреслював вагу науки в поступі організації. А. Задорожна говорила про початки редагування нового часопису Ліги, „Нью Тренд“, і піддала кілька думок під увагу, а це: стиль часопису, інтерпретування подій, новинки і відповідалість редактора; при-тїм ріжними уривками з поезій Шевченка змалювала ті обставини, серед яких при-йшлося йому писати свої твори. Іван Іванчук звернув увагу на фінансові обставини Ліги, на тяжкі хвилі, серед яких приходить збирати фонди, й влучними прикладами вказав, яким способом можна поставити організацію на трівкі основи; підніс потрібу кооператції з старшим поколінням у влаштуванні імпрез. Один із ражїших рефератів був на тему: „Наше становище відно-

сно націоналізму й релігії“, редактора „Юкрейнієн Вікі“, п. С. Шумейка. Тут подаю лиш важніші точки й заохочую всіх читачів „Юкрейнієн Вікі“ звернутись до оригіналу, що поміщений у ч. 36 і 37 то-го часопису. Прелегент подає дефініцію українського націоналізму й підкреслює розбіжність думок відносно таких питань: якою дорогою можна добути Україні волю і який суспільний устрій повинен заволодіти, як тільки Україна буде вільною. Щодо першого питання, то існує дві школи думок: одна, що піддержує революційну (військову) акцію, й друга — еволюційну (органічну), дорогою розвою на полі культурнім.

Відносно форми устрою, то відповідь неясна, бо це питання не на часі й місці, але можна сподіватися, що Україна буде мати демократичний устрій, бо такий панував у 12—14 столітті в Київській Князівстві, коли головню роллю грали віча; опісля, в 17 ст., за часів Козаччини й хочби в останніх післявоєнних часах, коли Українська Національна Республіка перебрала владу у свої руки. Далі прелегент ставить ясно, яке становище повинна забрати молоді: „Ми можемо й повинні дати моральну й матеріальну поміч у революційній акції, тимбільше, що знаємо, що Америка досягнула свободу революцією й що інші краї, як Ірландія й Польща, вели підпольну акцію, що помогла в змаганнях за національну волю. Але ми також можемо допомогти в еволюційній діяльності, даючи поміч таким установам, як Рідна Школа, й заховуючи та пле-каючи найкращі прикмети українського походження, а це українську пісню, танці, звичаї й обичаї“. Бесідник наводив, що дотепер молоді зро-

ти розвагою, трудом, розумним підходом до молоді.

Ось тут кілька речень, що кидають світло на духа, аспірації й принципи поступової молоді, зорганізованої в Лігу Української Молоді Північної Америки: Хай ті, що беруться критикувати її, поглянуть перше, на яким ґрунті вона зросла, яким повітрям дише, яку поживу дістає до повного росту розвою. А коли знайдуть якісь недомогання, то хай на-правлять це розважними за-вагами й працею над молоддю.

Марія Лехицька,
Нью Йорк, Н. Й.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Мітінг Товариства Запорожська Січ, від. 342, відбудеться в неділю, 18. вересня, в годині 2. пополудні, в церковній галі, 645 Roosevelt Ave. Простіться всіх членів прибути на означений час. Члени, котрі платять поза мітінг, мають доручувати до секретаря, бо секретар запізно до фінансової книжки. — І. Маркович, секр.

Бюрократичний жарт.

— Знаєш, Писарченкові вродила жінка троє дітей.

— О, він усе мусить мати оригінал і дві копії.

Знає його.

— Чи телефонував хто до мене?

— Так, прошу пана.

— Хто?

— Не знаю; але на всякий випадок я сказала, що завтра заплачати.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ ПОВІТУ МІДЕЛСЕКС, НЮ ДЖЕРЗІ!

При виборах У ВІВТОРОК, 20. ВЕРЕСНЯ 1938 віддайте свій голос на

X SAMUEL P. KANAI

демократичного й першого УКРАЇНСЬКОГО кандидата на уряд

КОРОНЕРА.

„Останній на виборчій лісті, але перший в обрахунку“.

Платне оголошення подане менеджером виборчої кампанії.

VOTE FOR

X SAMUEL P. KANAI

Democratic Candidate for CORONER

Tuesday, September 20th, 1938

“Last on the ticket but first in the count”

Printed by Campaign Manager.

ОТСИМ ПОДАЄТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, ЩО В НЕДІЛЮ, 18. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER Ц. Р.

ТОРЖЕСТВЕННЕ ПОСВЯЧЕННЯ

НОВО ЗБУДОВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ СВ. АПП. ПЕТРА Й ПАВЛА,

ПРИ 625 SO. HEALD STREET, WILMINGTON, DEL.

Посвячення відбудеться в наступному порядку:

В 9. годині рано розпочнеться Архирейська Служба Божу, яку відправити Пресвященний Кир Богдан, єпископ Укр. Церкв. Америки, Канади й Полуа. Америки, при співучасті доколичного священства. По Сл. Божій розпочнеться посвячення та вложення в угольний камінь-пам'ятник документів і спису всіх фундаторів церкви, а відтак вмурування вугольного каменя. В часі вмурування будуть виголошені відповідні до хвилі привіти через делегатів Укр. Установ.

Опісля розпочнеться спільний обід. В часі обіду будуть виступи укр. хорів та промови. При посвяченню будуть присутні представники стейту, міста та інші визначні люди. Точні програми будуть роздані на місці.

Українці й українці з Вілмінгтона, Кошіа, Честер, Філадельфії та околиць! Явітесь всі численно на це посвячення, яке є першим в стейті Делавар. Цей день має стати днем національної маніфестації. Тому явітесь всі, щоби доказати перед чужинцями нашу силу та зорганізованість. 1995, 11, 16

Komitet.

ОСТАННІЙ ЗАКЛИК І ЗАПРОСИНИ

РАДІО БАЛЬ СУРМИ

КОНТЕСТ КОЛОМІЙКИ

що відбудеться

В НЕДІЛЮ, 18. ВЕРЕСНЯ 1938. Р. (SUNDAY, SEPTEMBER 18, 1938)

У ВІДНОВЛЕННІ

WEBSTER HALL,

119 E. 11th STREET, NEW YORK, N. Y.

49 музикантів возьме участь в Контесті. Будуть співають і танцюристи на сцені.

Фільма з Прогулянки Матерей і Людей „Маруса“, зо Свята Хрещення України Нью-Йоркської громади. Група Танцюристів Т. Орченка з Озон Парк. Баб Паркер, комедіант з Бродвею.

Перший того роду БАЛЬ в Америці. Приходіть і каліте знайомих!

Початок Балу в годині 5. зполудня.

Початок „Контесту Коломийки“ в годині 8.

Запрошує всіх

Заряд Радіо Програми „Сурми“.

КОНТЕСТ КОЛОМІЙКИ 18-го ВЕРЕСНЯ 1938

Заграємо Коломийки Як ся має грати, Бо по смерті вже не буде Ніхто бильки гуляти.

Посербаєм гусяльнички Попахаєм люльки І скажемо си заграти Небійки Гуцулки!

Лисечко.

“S U R M A” 317 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y. Gramercy 7-0729

КОНТЕСТ КОЛОМІЙКИ 18-го ВЕРЕСНЯ 1938

Коломийки будуть грати — Як ше Ви не чули — Підгір'яни, Лемки, Бойки, Доляни, Гуцули.

Музикум си сподобала, За музику піду, Як музика ми заграє Забуду всю біду: — Сибі.

УВАГА! МОЛОДЬ З НЮ ДЖЕРЗІ, НЮ ЙОРКУ УВАГА!
І СУСІДНІХ СТЕЙТІВ!МОЛОДЕЦІ ВІДДІЛИ 240, 287, 171, 397, ПРИ ПОМОЦІ
МОЛОДІ ВСІХ ІНШИХ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ З ОКРУГІ НЮ ДЖЕРЗІ
І НЮ ЙОРКУ

влаштувають

ПЕРШИЙ ЗДВИГ МОЛОДІ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
(FIRST U. N. A. YOUTH RALLY)В СУБОТУ, 26. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1938. Р.
В HOTEL DOUGLAS, NEWARK, N. J.На цей здвиг запрошують молоді, члени У. Н. Союзу
і не членів, з Ню Джерзі, Ню Йорку, Пенсильванії,
Конетикот і т. д.При тій нагоді, за ініціативою Українського Мо-
лодечого Товариського Клубу з Ньюарку (UKRAINIAN
SOCIAL CLUB) та при допомозі інших молодечих клубів
з околиці Ньюарку

МОЛОДЬ ВІДСВЯТКУЄ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 27. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1938. Р.
В ELKS AUDITORIUM, 925 SPRINGFIELD AVE., IRVINGTON, N. J.На святі співатиме Укр. Молодечий Хор з Ню
Йорку і Ню Джерзі під управою Степана Марусевича.ПОВІДОМЛЕННЯ: Просимо всі товариства У. Н. Со-
юзу згаданого округу прислати по двох молодих
представників на наради в справі здвигу, що відбу-
дуться в понеділок, 26. вересня, в 8. годині ввечір, при
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J. На тих нарадах до-
повідняється комітет здвигу і вирішиться програму.

ЗА КОМІТЕТ:

Антін Шумейко, предс.; Теодор Литвинюк, секр.

НЕДІЛЯ, 18. ВЕРЕСНЯ 1938.

30-ЛІТНЯ РІЧНИЦЯ УКР. ГР.-КАТ. ЦЕРКВИ

УСПЕХІ ПР. Д. МАРІ В PERTH AMBOY, N. J.

Св. Сл. Б. в 11. годині. Панахида по усопших.
Спільний обід в 1. годині.

Баль в 5. годині в церковній галі на STATE ST.

Обід і вступ на баль 75 центів.

На це торжество запрошує сердечно парохіяні
і сусідні парохії

Комітет Церковний.

ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкоршій кораблі на всі прогулянки і до всіх
край. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — ви-
порти, Візи, пермити, афідевіти, петції, і тому. Наші пасажери не
мають клопотів в дорозі.

ДОЛЯРИ посилаємо до всіх країн ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО

і виплачуємо на останній почті під повною гарантією. ПОМАГАЄМО
нелегальним легалізуватися відповідно до нових законів.ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ відповідно до теле-
графічних обов'язкових законів в краї. Контракти, повноваження, акти
даровизни, довільні скріпки і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та різні бізнеси по дуже приступних цінах.

Головність у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО
по совісній пораді та ретельній обслузі.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ю і Евено А), NEW YORK, N. Y.

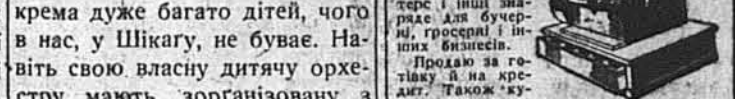
ПРИ ЗАКУПАХ У БІЗНЕСАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
В „СВОБОДІ“, НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗГАДАТИ, ЩО ВИ
БАЧИЛИ ОГОЛОШЕННЯ В „СВОБОДІ“

ШКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Подано Степан Куропас.

950-літній ювілей хрещення ки, що ціни підскачили вгору
України відбувся в нас захо-
дом православної церкви св.
Петра і Павла на Борнсайді.
Ювілейне торжество зібрало
в неділю, 13. серпня, значне
число українських громадян
нашого міста. Пресовий
Богдан, єпископ православної
церкви, в асисті шкагівського
пароха, о. Ковальчика, і паро-
ха з Гемонді, Індіана, о. Жу-
равецького, відправив ювілей-
не богослужіння.Перші признаки осені. По-
над містом переїздили в п'ят-
ницю, 9. вересня, перші стада
диких гусей у сторону теп-
лих країв. Прискорену емі-
грацію птахів посприяють ско-
рою і гострою зимою цього
року.Наше місто є дуже здорове.
Про це свідчить міський звіт
департаменту здоров'я. Укра-
їнцям на Сході добре буде до-
відатися, що місто Шкага зо
всіх великих міст має наймен-
ший відсоток смертності. На
тисячу людей умирає в нас
річно 9 людей, а смертність не-
мовлят на кожну тисячу ново-
народжених виносить 35%. На
паралізис немовлят (інфантил
паралізис) вмирає в нас одно
на тисячу.Летунський День Союзу
Гетьманів-державників від-
бувся тут у неділю, 4. вересня.
Мав тривати ще й на Лейбор
Дей, у понеділок, та з невідом-
их причин нікого в понеділок
на лєтовіні не було. Імпреза
відбулася на „Рівер Ровд Ек-
спорт" і мала бути черговим
переглядом сил цієї гру-
пи в Шкагу. Як оповідають
очевидці, в правдомовність я-
ких не можна сумніватися, на
імпрезу прибуло коло 60 у-
країнців і два рази стільки
німців з місцевого „Бунду".
Погода була знаменита, і ні-
хто того дня не улажував
інших імпрез, бо в нас панує
тепер тиха згода, щоб різні
організації не улажували
кількох імпрез тої самої не-
ділі.Ціни харчевих продуктів
підскачили у нас значно вго-
ру з поворотом маси людей з
літніх ферій. Подорожляли яй-
ця, шпінат, помідори, морелі,
помаранчі і стручкові насіння.
Зате кава подешевіла. Причи-
ною цього явища є, як зви-
чайно, „закон закупу і доста-
ви" (суплай енд діменд). По-
воротці з літніх ферій у числі
пів мільона людей кинулися на
торг, щоб закупити потрібні
харчеві продукти для своєї
рідні, і тим підняли ціни. Чут-ки, що ціни підскачили вгору
внаслідок можливої війни в
Європі, показали неопратда-
чими.361р кукурудзи і пшениці в
нашому стейті міг бути 80 міль-
онів бушлів більший, якби
не шкідники в роді гесейської
мухи, що нападає пшеницю, і
недуга Стюарта, що знищує
кукурудзу. Згадана муха і не-
дуга знищили головно ранні
роди пшениці і кукурудзи, а
деякі пізніші роди, хоч і ви-
держали біду, не дозріли як
слід і видають менше добірного
зерно.Шкаго польське місто? Так
його називають місцеві поля-
ки, бо кажуть, що їх тут біль-
ше ніж у Варшаві. На підставі
перепису населення з 1930 ро-
ку жили в Шкагу 433,437 нім-
ців і 401,316 поляків. А як-
що вірити полякам, що їх тут
більше ніж у Варшаві, то ви-
ходить, що на кожного поляка
у Варшаві припадає два вар-
шавяки мойсеевого віроіспо-
відання.Німечкий День у Шкагу
відбувся в Ріверв Парку 21.
серпня заходом організації
„Шкаго Швабен-Ферайн". На
той День прибули німецькі ма-
си з різних сторін міста й о-
колиці в різних народних
строях. Були там баварці, су-
дєтські німці в білих панчохах,
тирольці в капелюхах з пера-
ми, егрі з Форарльбергу й нім-
ці з Бургенлянд у мадярських
кафтанах. Відповідно до зе-
мель свого походження були
убрані й дівчата. Замітним є
це, що цього року не було в
нас австрійського Дня, як це
мало місце останніми роками,
а був лиш один збірний ні-
мецький день.На Перший Союзний День
у Дітройті українське союзове
Шкаго вислало окрему деле-
гацію з дописувачем на чолі.
Треба на цьому місці призна-
ти, що шкагівська делегація
„доброї волі" вернулася назад
з добрим споминами. Огляну-
ли новий дорібок дітройської
громади, „Український Наро-
дний Дім", який по англійськи
є знаний як „святиня". Д-р А.
Кібзєй, головний контролер
У. Н. Союзу, прийняв нас, чим
хата багата, докладно пояснив
працю на полі У. Н. Союзу в
Дітройті, а потім перевів нас
через „Дім" і всі його зака-
марки. Кожне місце Дому має
своє призначення, кожний ку-
ток має свою окрему історію.
Правда, не подобався йому і
нам невикінчений 2-гий по-верх, та Дітройт — місто ав-
томобільної індустрії (гово-
рив він). Як зачнется праця в
„шапах", то й ми зачнемо до-
кінчувати гору. Дім, зверху ви-
кінчений, репрезентується до-
бре. Збудований на видному
місці, заслугоє на назву свя-
тиня. В горді Бродвей Парку
окрема святючна програма Дня
У. Н. Союзу. Застаємо багато
авт і велику масу людей. Зо-
крема дуже багато дітей, чо-
го в нас, у Шкагу, не буває. На-
віть свою власну дитячу орхе-
стру мають, зорганізовану з
членів 94 відділу У. Н. Союзу
за допомогою Батька Союзу.
Гості з Клівленду, Віндзору,
Ленсінгу, Шкага, Ан Арбору,
Річмонду й інших міст. Всі
вважили вислухати промови
гол. рек. секретаря, Д. Галичи-
на, про Союз і його діяль-
ність. Довідалися, що Дітройт
зорганізував цього року 500
нових членів до У. Н. Союзу.
Словом, праця в Дітройті йде
— і з тими вражіннями вер-
талися ми в понеділок до Ш-
кага.ПРИЙМАЮ НА СТАНЦІЮ дітей
від 2 до 10 літ на фарму, 24 милі від
Джордж Вашингтон Бридж, за умір-
кованою оплатою. Я фахова догля-
дача дітей, маю стейтовий ліценс
на таку станцію і належу до У. Н. С.
вд. 210. Пишіть до: 211-16Mrs. MARY OLIN, nurse,
MONSEY, N. Y.

S. MOSTOWICH

277 E. 10th ST., NEW YORK
Tel.: ALgonquin 4-7761ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД КАС.
Каси реєстрові,
с к с а з, коф
и а з, свистя
м а з, з, м і т
к р а й л а с, с а н
м а ш и н, т а й п р
т е р с (и н ш а р
р а д е д л а б у ч
и н ш о б і з н е с
Продаю за го-
т і в к у й л а к р е
д и т. Т а к о ж к у
п л у ю н а п а р а в
п с к о г о р о л а м а ш и н. Н е п у ш к а
„bargain" у чужих, б о н а й д а т е в с е д а
р а з и д е ш е в ш е м е н я.

БОЛІНІГ

рани на ногах, опухлі ноги, за-
бріли жила, боліли ноги, фле-
біт (запалення жила), напухлі або
боліли коліна чи істочки і ре-
матичні ноги успішно лікуюмо
новими європейськими методами без
операції.Офісові години: щоденно від 1
до 6 вечір, в неділі і четвер-
ги від 1. до 8:30 ввечір. Нема уря-
дових годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8
ввечір. В неділі згідно з умовою.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

Даром

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є прийнятний і легкий
до засвоєння.
Мілертон дає найкращі успіхи,
коли його вживається тільки в ко-
нечності, а тоді заживається його
або зараз перед нічним спо-
чинком, або по встанні рано.
Мілертон не виробляє привички.
ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА \$1.00
вистає майже на цілий місяць.

Спеціальна оферта читачам

„Свободи":

[] \$1.00 за одну коробку

Мілертону

[] \$1.50 за дві коробки

Мілертону

[] \$2.00 за три коробки

Мілертону

Питайте за злізлами Мілертон у

вашій сусідній аптеці, а як там

його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U.

P. O. Box 628, Newark, N. J.

ДУМАЙТЕ ПРО ЦІНУ!

Ми не жадаємо від тих, котрі до нас
приходять, щоб вони забули про ціну,
або не питалися за неї; ми з власної по-
нухи чо справу підносимо.Як кому на тім залежить, то може пе-
реконатися з власного досвіду, що наші
ціли є якнайбільш умірковані; вони є
приступні для кожної родини, без уваги
на обставини.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5986 Phone: Bayonne 3-0540

ШУКАЮТЬ ЗАНЯТТЯ

ВІДВА ПО СВЯЩЕНИКУ пошу-
кує посади до зарплати дому спляче-
ника або іншого відповідного за-
няття. Зголошення писати на адресу
адміністрації

ABC, c/o „СВОБОДА", 207,

81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Хто знає не хоче смачного старо-
кроевого хліба?Цей смачний житний хліб носить
назву „Смачний хліб Галичини".
Львівський ХЛІБ (ЛЕМБЕРГ
БРЕД). Як іде до грочерні самі,
або посилає дитину, купуйте Львів-
ський Хліб. Як Ваш грочерник не має
жодного замовити Вам Львів-
ський Хліб. Чи в грочерні, ресторани,
північ городи, у Ню Йорку чи в
Джерзі Сіті, жадайте Львівського
Хліба.

M. NIEBYLSKI BAKERY

233 East 4th St., New York City.

Д-р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоло-
віків і жінок — Шкіра й кров.Аналіз крові для подружжого сві-
дчення.

223 SECOND AVE., cor. 14th St.,

NEW YORK CITY, Room 14.

Gramercy 7-7697

Офісові години 10—8; неділя 11—2

Жінка-доктор до обслуш.

X & флюороскоп.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до

12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі

рано від 10 до 12.

МІРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без рішучі, як далеко поза

Ньюарком. Вразі потреби теле-
фонуйте до нас. Обслузі шира

і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2565.

ПРИ ВЕСІЛЛЯХ

ПРИ ПОХОРОНАХ

ПРИ ВСЯКИХ

СПЕЦІАЛЬНИХ

НАГОДАХ

— зайдіть до свого —

HOLLYWOOD FLORIST

127 E. 7th St., New York City

(bet. Ave. A & 1st Ave.) or

Tel.: Dry Dock 4-8949

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удирствкер

заряджує погребми по ціні тлі

мизькій, як \$150. Обслузі

найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified Funerals as low as \$150.

Telephone: Orchard 4-8088

ТАРЗАН СМІЛИВИЙ.

(12)

Гурт дикунів на приказ Ка-
гунда кинувся в розшуки за
Тарзаном. Вони мали його
знайти і вбити. Та хоч дикуни
з радістю побігли по слідах
Тарзана, то сам Кагундо тим
дуже зажурився. Він бачив,
що Тарзан дуже небезпечний
противник. Коли він вирвався
ім прямо з нащекі, то ледве
чи дасть себе схопити в ши-
роких нетрах.З другого боку, він розумів,
що коли йому не вдасться
схопити Тарзана і його тяжко
покарати, то їх релігія, а з
нею його власна позиція зач-
нуть хитатися. Коли їх божок
дав собі вирвати жертву зпід
самого носа, то видно він не є
сильний. А хто хоче вірити в
слабого божка? Кагундо та-
кож знав, що враз із заломан-
ням їх релігії пропаде ціла їх
гуртова солідарність.А Тарзан тимчасом скоро
запускався в глибокі нетри.
Йому через плечі звисав не-
притомний д-р Брукс. Він зі-
млів ще у хвилині, коли Тар-
зан схопив його в гурті дику-
нів, і дотепер не прочуняв.
Його тіло було так виснаже-
не, що було близько смерті.
Та Тарзан не вважав за відпо-
відне покищо зупинятись. Він
хотів знайти безпечне місце.Зайшовши в гушавину нет-
рів, він зупинився. Поклавши
зімлілого Брукса на землю,
він скоро почав ламати пати-
ки і звязувати їх у ноші. Коли
ноші були готові, він поклав
на них Брукса. Маленька Нкі-
ма пильно слідувала за всім,
що робить Тарзан, і готова
була йому допомогти. Тарзан
приказав їх наслухувати, чи
часом їм не грозить звідки
небезпека.